

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXXI. (25)

No. (štev.) 17

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

27. aprila 1972

Slovenska fakulteta

V začetku tega meseca smo se v našem listu na uvodnem mestu spomnili odprtja tukajšnjih slovenskih šol, pri čemer smo mislili na ljudskošolske tečaje po naših domovih, posebej pa našo srednjo šolo, ki se tako lepo razvija, da ima že podružnico v Lanusu. Zelo malo družin je, ki ne pošiljajo svojih otrok v slovenske šole: začenjajo z otroškimi vrstam, gredo v ljudsko šolo, nadaljujejo paralelno s svojim kasteljskim srednješolskim šolanjem tudi slovensko gimnazijo. Nato pa se s šolanjem slovenščine in slovenskimi narodnimi vedami konča. Toda zdi se mi, da tako mladina kakor starši pozabljajo, da imamo v Argentini še slovensko nadaljevanje srednjih šol na ravni vseučiliškega učenja: posebno fakulteto za slovenske narodne vede kot paralelno podružnico humanistično-filozofske fakultete Ukrajinke katoliške univerze papeža sv. Klementa v Rimu, ki jo je pred štirimi leti ustanovil kardinal Josef Šlipj, vrhovni predstavnik ukrajinke Slipske Cerkve. Pokrovitelj podružnice pa je tukajšnji ukrajinški škof Kir Andrej Sapeljak. Ta je na zadnjem inaugurálnem predavanju še posebej poudarjal vlogo slovenskega sodelovanja ter Slovencem vnovič priporočal obiskovanje svoje fakultete, ki je doslej pokazala lep uspeh.

S prihodnjim tednom se začenjajo redna predavanja na tej fakulteti, ki pomeni za Slovence gotovo posebne vrste privilegij, ki ga drugi slovanski narodi v emigraciji — razen Ukrajincev — nimajo. Drugi slovanski narodi imajo morda svoje kurze, ki pa nimajo pravice podeljevati svojim slušateljem akademskih naslovov, ali pa so navezani na predavanja lektoratov na tujih univerzah.

Naša fakulteta je v tem svojevrstna, kajti vsaj polovico je slovenska, tako z ozirom na predavatelje kot na predavalce in izpitni jezik, ki je za slov. narodne vede slovenski. Ko je po smrti škofa dr. Rožmana prenehala bogoslovna fakulteta v Adroguetu, je argentinska buenosaireska fakulteta edini slovenski visokošolski zavod. In to je naš ponos!

Tako se Buenos Afres uvršča s to fakulteto med tiste zavode v zamejstvu in zdomstvu, kjer se na visokih šolah goji slovenski jezik. Pred mesecem je izšel v ljubljanskem listu članek, kjer navaja 30 mest v svetu, kjer se predava slovenski jezik in književnost. Nikjer pa ne omenja buenosaireske emigrantske fakultete. Takšno zamlčevanje je dokaz, da domovina še vedno ne prizna nobenih zdomskih kulturnih vrednot. Niti take ne, ki je v korist slovenskega imena in slovenske stvari v svetu. „Katoliški glas“ v Gorici je čutil ta namerni molk ter je v navedenju slovenskih visokošolskih postojank v svetu dodal iz svoje pobude našo slovensko „papeško univerzo“ ter s tem dal iz najbližjega zamejstva poduk domovini o tem svojiskem zdomskem kulturnem uspehu.

Ta pa nam daje tudi obveznosti. Obveznost, da vzdržimo fakulteto tako z napori profesorjev kakor slušateljev. Naj nas prešine zavest, da je naša mladina nujno potrebno tudi akademsko pojmovanje naših narodnih ved kot so jezikoslovje, slovenska zgodovina in književnost, razvoj slovenske filozofske misli, osnovni pojmi staroslovenščine, domača umetnostna zgodovina in narodna ekonomija itd. K tem se pridružio še problematika vseslovenskih književnosti, politični razvoj v vzhodni Evropi, poznavanje cerkvenih razmer med Vzhodom in Zahodom in sploh kulturna zgodovina prostora, ki ga zasedajo slovanski narodi v vsem obsegu. Naši bodoči javni delavci naj rasto iz tega znanja, ki jim bo dopolnilo organsko povezanost kulture tukajšnjega kontinenta s kulturno dediščino srednje in vzhodne Evrope. Prepričani smo, da bo mladina sama zahrepenela po tem poznanju in njega sistematični razlagi.

Ko se ta teden odpira ta slovenska fakulteta, se nam zdi umestno, da se spomnimo tega dogodka vsaj s takimi

SPREHOD PO HRVATSKI IN SRBSKI EMIGRANTSKI POLITIKI

KAJ MISLITA MOSKVA IN WASHINGTON

Splošen razvoj v komunistični Jugoslaviji v zadnjih letih, dogodki lanskega decembra na Hrvaškem in po drugih južnoslovenskih republikah ter zunanje politični premiki, ki so v teku v Evropi na obeh straneh železne zaves brez dvoma nakazujejo resnemu opazovalcu razvoja v jugovzhodni Evropi, da se narodom v Jugoslaviji bližajo odločilni dnevi.

Prenekatere opazovalce posebej zanima, kako bo potekal napovedani Nixonov obisk v Moskvi prihodnji mesec. Ne dvomijo, da se bo Nixon v Moskvi dogovarjal tudi o položaju v Sredozemlju in posebej o Jugoslaviji. Dasi se vsaj propagandno trdi, da danes sveta ni več mogoče razdeljevati na vplivna področja, stvarnost povsem drugače dokazuje.

Nedavni obisk sovjetskega vrhovnega poveljnika maršala Grečka v Beogradu vsekakor ni bil samo vpljudnostni obisk, kakor ni bil prej Nixonov obisk v Jugoslaviji samo vpljudnostnega značaja. Od Nixonovega obiska v Beograd in nato v Zagrebu pa do danes je razvoj šel svojo pot in v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani kujejo spet drugačne načrte, kakor so jih še pred nekaj meseci. V Washingtonu in v Moskvi vedo, kaj bi radi dosegli, vsak zase, ko se bosta sestala severnoameriški in sovjetski predsednik.

V takih okoliščinah, ki jih sicer ne morejo spreminjati, morejo pa vplivati nanje, politične emigracije južnoslovenskih narodov različno delujejo. Velika škoda je vsekakor, da je raznolikost pogledov na položaj v svetu in doma in načrtov za bodočnost med njimi velika, in je zato njihov vpliv toliko manjši in slabotnejši. V Washingtonu ali v kateri koli zahodni prestolnici se, razumljivo, neradi ukvarjajo z raznolikimi političnimi načrti emigracijskih skupin in skupin, ki se bijejo med seboj, zlasti če so bolj propagandni kakor stvarni.

Razočaranje med nekaterimi Hrvati

V roke nam je prišla številka „Naše nade“, glasila hrvatske katoliške zajednice v ZDA z dne 12. aprila t. l. Ta list je pred časom pisal, kako „pozorno so bile sprejete hrvatske diputacije v Washingtonu.“ V tej številki pa je objavljeno pismo Johna Preele, predsednika odbora za raziskavo zločinov v pliberški tragediji, predsedniku Nixonu. V pismu se Preele pritožuje, da ameriško zunanje ministrstvo ne odgovarja na nobeno njihovo vlogo. Prav tako priznava, da je ameriško zunanje ministrstvo protestiralo proti proslavi Paveličeve NDH na glavnem trgu v Clevelandu. Zaključuje svoje pismo s trditvijo: „Dobro znano je, da je Vaša vlada za status quo v Jugoslaviji.“

Na drugi strani te številke „Naše nade“ je objavljen oklic „Sjeverno Američkog Vijeća za Hrvatsku Državu“, v katerem so naslednje izjave: „Vijeće postruje svoje delovanje tako, da poleg političnega boja stopa v razdobje revolucionarnega osvobodilnega delovanja,“ nakar med drugim pravi:

„Naslon na lastne sile izhaja iz krute stvarnosti, ki nam narekuje, da obe zainteresirani svetovni velesili nočeta vzpostaviti samostojno hrvatsko državo, temveč še nadalje vodita, in to javno, politiko ohranitve neodvisnosti in celovitosti Jugoslavije. Proruska politična igra nekaterih evropskih hrvatskih nacionalističnih krogov je naletela na razočaranje, ker so ravno Sovjeti zadnje čase pokazali, da imajo zveze tudi s srbskimi proti-titovskimi silami

besedami kot smo se ljudskih in srednjih šol med Slovenci v Argentini. Vsekakor pa ji želimo uspeha s starim akademskim vzklikom: Vivat, crescat, floreat facultas ucrania-slovenica!

in da si predvsem želijo priti na Jadran, toda ne skozi neodvisno Hrvatsko, temveč skozi sovjetsko opredeljeno in po Srbih vodeno komunistično Jugoslavijo. Prav tako je ameriško-kanadska fronta hrvatskih nacionalističnih krogov pod vodstvom tega Vjeća naletela na razočaranje zaradi trdovratnega stališča severnoameriške vlade za ohranitev „neodvisne, komunistične Jugoslavije, spet z Beogradom in Srbi na čelu. In Zahodu gre za to, da ohrani Jadran NATO-u, toda spet ne skozi zadnje neodvisne Hrvatske, temveč Jugoslavije...“

Najbolj pa resne opazovalce razvoja v hrvatski politični emigraciji preseneča debelo tiskan konec tega oklica: „Hrvatj ne vodijo boja proti Rusiji, a tudi ne proti socializmu, temveč za osvoboditev svojega naroda.“ Oklic je podpisal predsednik Vijeća, Božidar Abjanić.

Dr. Juraj Krnjević, predsednik hrvatske Seljačke stranke, je mnogo bolj resen, ko v Hrvatskem glasu z dne 22. marca t. l. v oklicu z naslovom „I mi smo za slogu“, poziva hrvatsko politično emigracijo, naj se združi v enoto, „na pot Stjepana Radića“, ustanovitve hrvatske Seljačke stranke, čigar stoletnica rojstva je bila lansko leto.

Pri vsej resnosti dr. Krnjevićeve politike pa v istem oklicu njegove trditve, da so bili nemiri na Hrvatskem lanskega decembra „splošna narodna proslava stoletnice rojstva Stjepana Radića“, ni mogoče jemati drugače kot le propagando. Objektivna presoja hrvatskih dogodkov je povsem drugačna.

Razmejitve med Srbi in Hrvati — večni problem

Ker so bili in bodo vso zgodovino Hrvati sosedje Srbov, ostaja za ene in druge vprašanje razmejitve med obema narodoma tisto kritično vprašanje, ki ga doslej še njihov politik ni znal zadovoljivo rešiti.

Tega vprašanja se je dotaknila „Izjava“, ki jo je v ljutičevskem glasilu Naša Reč v številki 233. letošnjega marca objavilo in podpisalo 28 srbskih političnih predstavnikov v emigraciji, med njimi dva prote. V „Izjavi“ med drugim pravijo:

„Režimska, najprej federalna in sedaj konfederalna razdelitev Jugoslavije je razdelila Srbe na pet republik in dve pokrajini. Od samega začetka sedanja oblast vodi politiko, ki nasprotuje stvarnim narodnim interesom srbskega naroda. Ta politika hoče Črnogorcem na deti posebno narodnost, črnogorsko; noče priznati, da Srbi živijo tudi v Makedoniji; vse Srbe hoče potisniti s Kosova; Srba na Hrvaškem sili v narodno asimilacijo s hrvaškim narodom.“

Nato v „Izjavi“ poudarjajo, da se za „svoboden dialog med svobodno izvoljenimi predstavniki“ južnoslovenskih narodov, da vsem priznavajo pravico do „svobodnega narodnega razvoja, kakor Srbi zase zahtevajo, da to narodno identiteto razvijajo povsod, kjer koli so, bodisi v Makedoniji ali Črni gori, na Kosovem ali v Vojvodini, na Hrvaškem ali v Bosni-Hercegovini ali v Srbiji.“

Najznačilnejša je točka 4. „Izjave“, ki se dobesedno glasi: „Srbi ne nasprotujejo zahtevi katerega koli naroda, da se odcepi od skupnosti s pozivom na pravico narodne samoodločbe. Toda to pravico samoodločbe je treba priznati tudi srbskemu narodu v vseh krajih, kjer živi v gostih narodnih naseljih. Kakor imajo Hrvati pravico, da prenehajo še naprej živeti v Jugoslaviji, tako imajo tudi Srbi pravico, da ne sprejmejo suverene narodne in nacionalistične Hrvatske za svojo domovino.“

Nazadnje ugotavljajo, da bo mogla večnarodna Jugoslavija obstajati samo v resnično demokratičnih razmerah.

Acción común ante el caos

Conocido es el dicho de Martín Fierro: „Los hermanos sean unidos...“ La recomendación cobra nueva vigencia en nuestro tiempo, cuando hay tantos enemigos externos, que quieren socavar el orden y la libertad de nuestros pueblos.

Un ejemplo en lo que se refiere a la acción común, cuando están en peligro los altos intereses de la democracia, lo acaba de dar Uruguay. Frente a la amenaza de los Tupamaros, el partido Nacional de oposición, decidió unir sus esfuerzos con el gobierno del vecino país. Hablando ante la convención de su partido, el senador Ferreira Aldunate, que fuera el candidato más votado individualmente en las recientes elecciones presidenciales dijo:

„Defenderemos el orden constitucional y también al gobierno constitucional, aunque ese gobierno no nos gusta“.

„Defenderemos la subsistencia del poder civil“, declaró Ferreira Aldunate en su discurso ante la convención. „Lo defenderemos con la militancia de los nacionalistas, con el peso de la opinión pública, con toda la fuerza que da un partido coherente y arraigado con lo más auténticamente nacional, con nuestra historia y con nuestras realizaciones. Lo defenderemos para sacar adelante el país. Para ello no le deben pedir colaboración al partido Nacional, sino que es el partido Nacional el que reclama“, manifestó a continuación el senador.

† Zgodovinar Milko Kos

24. marca je umrl v Ljubljani v osemdesetem letu starosti najpomembnejši slovenski zgodovinar dr. Milko Kos.

Bil je od l. 1926 profesor splošne zgodovine srednjega veka na univerzi v Ljubljani, posebej pomožnih zgodovinskih ved, (paleografije itd.), ki jih je prej učil že kot docent na beograjski in kot izredni prof. na zagrebški univerzi. L. 1934 je postal redni profesor in predstojnik zgodovinskega seminarja, bil večkrat prodekan in dekan filozofske fakultete ter prorektor in rektor ljubljanske univerze. Ob 50-letnici univerze je postal njen častni doktor.

Bil je redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti in končno njen generalni tajnik. V njenem okvirju je bil upravnik Instituta za zgodovino. Obenem je bil dopisni član raznih drugih akademij, tako hrvatske, srbske kakor poljske. Bil je delaven član Zgodovinskega društva, predsednik Muzejskega društva in član drugih znanstvenih zavodov. Kot tak je postal slovenski najznamenitejši zgodovinar, dobro poznan tudi v mednarodnih znanstvenih krogih, pri katerih revijah je sodeloval v najrazličnejših jezikih.

Bil je resnični zgodovinar tako po svojem poklicu kot tudi — rodu. Bil je namreč sin enega naših najboljših starejših zgodovinarjev prof. dr. F. Kosa, doma iz Selc nad Škofjo Loko, pisca Gradiva za slovensko zgodovino, temeljne slovenske zgodovinske knjige, kakor tudi Doneskov k zgodovini Škofje Loke in okolice. Pri očetu se je učil prve discipline zgodovinskega pisanja in kot osmošolec v Gorici, kjer je bil rojen, je že tiskal svojo prvo zgodovinsko razpravo, posvečeno selški dolini, kamor je tako rad prihajal vedno na počitnice. Čeprav Goričan po rojstvu in mladosti, se je vedno smatral selškega rojaka.

Milko Kos je torej od osme šole do osemdesetega leta nenehno pisal razprave iz slovenske zgodovine, s katerimi je slovensko zgodovinsko pisanje postavil na svetovno ravnilo. Dasi je predaval občo srednjeveško zgodovino, je bilo njegovo raziskovalno delo posvečeno slovenski preteklosti in to predvsem v srednjem veku, specialno dogodkom ob naselitvi Slovencev v naših krajih. Do podrobnosti je raziskoval naseljitveni problem na našem teritoriju, krčenja gozdov ter ustvaritev naselij na novem prostoru. S tem v tesni zvezi je bil tudi problem germanizacije našega ozemlja, naseljevanje tujih kolonistov med nami, propadanje našega etničnega obsega in nastajanje novih etnografskih mej proti Italiji, a predvsem Nemčiji.

Prav pred kratkim je izšla pri Slov. akademiji velika knjiga Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, kjer je Kos obdelal osnovno poglavje o slovenski srednjeveški kolonizaciji. Skozi ni bilo slovenske vasi, kateri ne bi iskal postanka v starih listinah in urbarjih in jo vključeval v splošni razvoj slovenskega gospodarstva in nastajanja v današnje podobo. To široko zanimanje ga je napotilo v pisanje in pripravljanje (s svojimi učenci) velike-

ga topografskega leksikona o poselitvi slovenske zemlje od samega početka.

To je samo njegovo najpomembnejše ukvarjanje s slovensko zgodovino. Naj omenim tu še izdajo najvažnejšega srednjeveškega dokumenta iz cirilicodoljskih časov, polemiko o spreobrnjenju Bavarcev in Karantancev (Slovenec) in zgodovinski komentar k Brižinskim spomenikom ter pregled srednjeveških rokopisov na slovenskih tleh. Vse to delo naj bi mu pomagalo razjasnjevati slovenski srednji vek, katerega je on dojel v taki popolnosti, kot doslej nihče. Preko 300 razprav priča o tem. Najbolj znano njegovo delo pa je Zgodovina Slovencev do reformacije, ki je svoj čas izšla pri Jugoslovanski knjigarni (1933) in predelana vnovič (1. 1955). Z njo je podal prvič sodobni sintetični pogled na slovensko zgodovino tega razdobja (do reformacije), vpoštevaloč predvsem notranje gospodarsko formiranje slovenskega življa. Kratak sintetični pogled na vso slovensko zgodovino pa je svoj čas postal v članku za Srbsko književno zadrugo.

Zdaj je umrl ta veliki predstavnik naše zgodovinske vede, ki ni ustvarjal samo razprave, ampak tudi naše bodoče zgodovinarje, ki bodo nadaljevali njegovo delo.

Najpomembnejša sta univ. prof. dr. Fr. Zwitner, ki nadaljuje Kosovo učiteljsko delo na univerzi, in prof. dr. Pavle Blaznik, višji znanstveni svetnik pri SAZU, ki nadaljuje učiteljevo delo predvsem za prostor nekdanjega Loškega gospostva ter po njegovi metodi pripravlja Zgodovino Škofje Loke za nje tisočletnico v l. 1973. Gotovo je ni sestavljal brez sodelovanja svojega šefa, pokojnega profesorja. Oba učenca sta mu z veliko hvaležnostjo napisala nekrolog. Naj omenim morda še to, kar utegne zanimati emigracijo. Pokojni akademik Kos je bil rektor univerze v letih okupacije 1941–1945, torej v času, ko je reševal obstoj slovenske univerze in sta mu hotela stati v pomoč študenta Župec in Kikelj. Morda je zaradi tega pokojni profesor hotel maja 1945 zapustiti domovino — kakor se je tedaj govorilo med nami — toda — že na poti — se je vrnil in ponudil so mu prorektorsko mesto in mu izrekli — priznanje. S tem so nehoti tudi ubitima študentoma dali zadoščenje.

Slovenija je s smrtjo prof. dr. Kosa izgubila enega svojih največjih znanstvenikov. td

SLOVENSKA FAKULTETA

V Sloveniji je v zimskem semestru 1970/71 je po podatkih Statističnega zavoda za Slovenijo študiralo na visokih in višjih šolah, na fakultetah in umetniških akademijah 18.995 študentov, to pomeni, da je bilo na 1000 prebivalcev 11 slušateljev. Največ je bilo slušateljev iz Ljubljane in sicer 5887 (31% vseh slušateljev v Sloveniji), iz Maribora 2391, najmanj pa jih je bilo iz trebrnjske občine — 84, iz Slovenskih konjic — 80, iz Raven — 72, 52 iz Logatca, 43 iz št. Lenarta in le 37 iz občine Metlika.

KRONIKA TEKOČIH DOGODKOV

NAD STO KONCENTRACIJSKIH TABORIŠČ V ZSSR

Sovjetska rdeča armada je bila vedno steber sovjetske komunistične partije v njenih imperialističnih načrtih za osvojitve sveta. Politični komisariji sovjetske KP so skrbeli za politično „varnost“ v vrstah sovjetskih častnikov in vojaštva na sploh. Zato se od časa do časa sovjetske vojaške vrste pretresali politični procesi proti „disidentom“ ter so zlasti med Stalinovo diktaturo številni sovjetski visoki častniki izgubili življenje.

Kljub večji svobodi, ki je zavela po Sovjetski zvezi po Stalinovi smrti, pa v vrstah Rdeče armade sovjetska KP ni smela dovoliti, da bi začeli sovjetski častniki „misliti z lastno glavo“, ker bi ji sicer ne bilo mogoče izpeljati zaдушitev uporov v satelitskih državah — Vzhodna Nemčija, Poljska, Madžarska, češkoslovaška. Toda ljudje, tudi vojaki, ki mislijo s svojo glavo, se še vedno najdejo in tudi v ZSSR.

Od 30. aprila 1968 podtalno izhaja v ZSSR „Kronika tekočih dogodkov“, ki seznana sovjetsko javnost o razmerah v partiji, v vladi, v državni upravi

in v vojski ter o sovjetski zunanji politiki.

V eni zadnjih številčk tega podtalnega lista je bilo tudi objavljeno, da se je v sovjetski vojski znova pojavilo gibanje za osvoboditev vojske izpod partijske kontrole in da je v „Zvezo za boj za politične pravice“ včlanjenih veliko število sovjetskih častnikov. Tri pomorske častnike, ki so bili člani te Zveze, Gavrilova, Kósýreva in Paro je sovjetska tajna policija odkrila in jih junija lanskega leta zaprla.

Sovjetske tajna policija zadnje mesece silovito preganja omenjeno organizacijo, ki je med 245.000.000 sovjetskih državljanov sicer maloštevilna, šteje pa med svojimi člani, kakor poroča Kronika, mnoge osebe, ki zavzemajo važne, celo nekatere ključne položaje v ZSSR.

Kronika je v eni zadnjih številčk tudi objavila, da trenutno obstaja na sovjetskem ozemlju nekaj več kot 100 koncentracijskih taborišč, v katerih ima sovjetska tajna policija zaprtih več kot en milijon političnih pripornikov.

Brandtova vzhodna politika pod udarci

Brandtova politika odprtja na Vzhod dobiva vedno hujše udarce v Zahodni Nemčiji.

Kakor je znano, je Brandt lansko leto s sovjeti in Poljaki podpisal pogodbo, s katerimi Zahodna Nemčija priznava obstoječe razmejitve med Poljsko in Vzhodno Nemčijo ter med Zahodno in Vzhodno Nemčijo. Večini zahodnih Nemcev in mnogim v Vzhodni Nemčiji te pogodbe ne ugajajo, ker bo Nemčija, če bosta pogodbi stopili v veljavo, izgubila velik del svojega ozemlja izpred druge svetovne vojne.

V Zahodni Nemčiji nasprotujejo Brandtovi politiki predvsem krščanski demokrati, ki so minulo nedeljo spet porazili Brandtovo socialiste na volitvah v državi Baden-Württemberg. Krščanski demokrati so dobili 53% glasov, Brandtovi socialisti 37,5%, 8,9% pa zavezniški socialistov tkzv. Svobodni demokrati. Nad 80% volilcev se je udeležilo volitev, ki so predstavljale neke vrste plebiscit za ali proti Brandtovi politiki do ZSSR in Poljske.

Z nedeljsko zmago so si krščanski demokrati zagotovili nadaljnjo absolutno večino v Bundesratu (zgornji zbornici) v Bonnu, ki ga sestavljajo delegati desetih zahodnonemških federalnih držav.

Brandt je doživel nov udarec nekaj ur pred koncem nedeljskih volitev, ko je 27 poslancev stranke svobodnih demokratov, ki so zavezniški Brandtovih socialistov, objavilo, da izstopajo iz

svoje stranke, s čimer imajo sedaj v Bundestagu (poslanski zbornici) Brandtovi socialisti in njihovi zavezniški 249 glasov, se pravi, samo tri več, kakor krščanski demokrati.

O Brandtovi pogodbi z ZSSR in Poljsko bodo v zahodnonemškem parlamentu glasovali v prvi polovici prihodnjega maja. V zgornji zbornici (Bundesratu) ne bodo odobrene, v poslanski zbornici (Bundestagu) pa bodo izglasovane, če zgoraj omenjeni svobodni demokrati ne bodo prešli v parlamentu v opozicijo. Krščanski demokrati pripravljajo tudi glasovanje o nezaupnici Brandtovi vladi.

Sovjetska vlada pa je zagrozila Brandtu, da bo omejila trgovanje z Zahodno Nemčijo, če mu ne bo uspelo ratificirati gornjih pogodb z Moskvo in Varšavo.

PREDSEDNIK POLJSKE VLADE UMRL

Predsednik poljske legalne vlade v izgnanstvu Avgust Zaleski je umrl v Londonu 7. t. m. v 89 letu starosti. Svoj čas je bil zunanji minister Poljske republike. Pred petindvajsetimi leti je postal predsednik ter je ves čas predstavljal svobodno Poljsko državo v svetu. Seveda ni bila priznana od svojih nekdanjih zaveznikov, ker so priznali novo povojno prosovjetsko vlado, toda imel je ugled legalnosti in odpora proti komunistični vladi doma. Za naslednika je bil izbran nekdanji lvovski poljski župan Ostrowski.

Iz domovine izgnani misijonar

P. Cukale DJ je moral iti

Po ustavi države je vera v Jugoslaviji svobodna, obisk cerkve svobodno, pridiganje v cerkvi svobodno. Berimo zanimivo pismo očeta jezuita Jožeta Cukale z dne 13. marca 1972. Lani v novembru je priletel iz Kalkute, Indija, v Združene države in predaval svojim prijateljem in znancem o svojem misijonu najprej v New Yorku, nato v Clevelandu, Chicagu in Jolietu. Potem je šel za božič v Rim, Trst. Od tu ga je prijatelj vozil s svojim avtom naravnost na Vrhniko, njegovo rojstno župnijo in občino. Od tu dalje nam pripoveduje misijonar sam:

Bengalski raj mi je spet na široko odprt. Vrnil sem se 16. februarja, natančno štiri mesece, odkar sem stopil na avijon za New York. Prva misijonska etapa je vzela 22 let, druga pa le štiri mesece, in ta čas je vsaj toliko zanimiv kakor prejšnjih 22 let.

Menda že veš, da sem prelomil obljubo, da ne obiščem domovine. Sicer sem na pol obljubil jugoslovanskemu konzulu v Kalkuti, ki me je vabil, naj grem. V ZDA sem sklenil, da grem le do Trsta, a so mi v Vatikanu in prijatelji okrog Rima svetovali, naj grem, celo za neumnega so me imeli v Trstu, ko sem rekel, da ostanem v mestu in pokličem svoje sestre z Vrhnike. G. Stanko Zorko me je ročno nadel v svoj avtomobil, in ker so bile moje vize v redu, sem zdrsnil do Vrhnike. Po 23 letih odsotnosti sem spet objel svoje in

prijatelji so me zasigurali, da sem nad vse dobrodošel. Nekateri iz žlahte, ki se drže na levi, so se pobahali, da sem lahko vesel, da sem prišel v novo stvarnost in naj se mirno počutim, ker garantirajo zame. To je bil povod, da sem začel pridigati, čeprav ni dovoljeno govoriti tujcem-nedržavljanom brez obrtnega dovoljenja. Bil sem v Horjulu in napravil „pogodbo“ s kako deseterico gospodov, po večini prijateljev župnikov, da predavam v njih župnijah. Takrat sem dobil opozorilo, naj bom previden, ker ne marajo, da hodim okrog.

Zvedel sem, da sem bil „shadowed“, (to je, da je bil tajno zasledovan, op. ur.) ko sem govoril na Vrhniki. Zato sem odšel v Maribor, da se rdeči prebliski umirijo. Drugi dan zapel telefon. Z Vrhnike, kjer mi sestra sporoča, naj takoj pridem, da me popelje čez mejo, ker so se vrhniški občinarji po ogroženih debati pro et contra zedinili, naj grem, oziroma izginem čim prej! Ko pridem domov, se je eden moje žlahte še zmerom trdil, da bi ostal, a so ga prepili. Posebno eden je bil goreč, ki je odgovoren za pokol mojih dveh bratov in ni mogel zaspati tistih 14 dni ter je le popival in grozil.

30. dec. 1971 je prišel miličnik in kmalu za njim avtomobil z milico, da me transportirajo. A so mi dali na razpolago, naj odidem sam prostovoljno. Na poti smo zmolili desetko rožnega venca, in ker nisem bil siguren, da me

Mednarodni teden

Apolo 16 je skoro v celoti izpeljal svoj program na Luni. Po nekaj urni zamudi pri pristanku, ker so ugotovili manjšo okvaro v zasilni pristajalni napravi, sta Young in Duke srečno pristala na Luno in napravila tri potovanja, peš in v avtomobilu, po Luninem površju. Nabrala sta nad 100 kg Luninega kamenja, postavila skoro vse merilne naprave in si temeljito ogledala gorato okolico. Pred odletom kabine proti Zemlji je Mattingly, ki je ostal v kabini na krožnem letenju okoli Lune, spustil majhen satelit, ki bo ostal v Lunini krožnici dolga leta. V ponedeljek zvečer so se astronauti v kabini Gasper začeli vračati proti Zemlji.

Iz romunske KP so izključili pet komunističnih veljakov zaradi „deviacionizma“.

Šest ustanovnih članic Skupnega evropskega trga je minuli teden v Firencah podpisalo pogodbo o ustanovitvi prve Evropske univerze, s sedežem v Firencah.

Komunistična ofenziva v Južnem Vietnamu se nezadržno nadaljuje ter se je severnim Vietnamcem posrečilo zavzeti več južnovietnamskih vojaških postojank in krajev. Severnoameriški bombniki bombardirajo koncentracije komunističnih oddelkov in uničujejo komunistične tanke sovjetskega izvora. Več bombnih napadov na severni Vietnam je bilo usmerjenih proti vojaškim objektom okoli Hanoja in Hajfonga. Komunističnim obalnim topovom se je posrečilo poškodovati več severnoameriških vojnih ladij.

Allendejevega zborovanja, ki ga je organiziral kot protitež zborovanju krščanskih demokratov in druge opozicije v Santiagu, se je udeležilo manj ljudi, kakor opozicionalnega „pohoda za demokracijo“. Allende je zbral svojo množico na glavnem trgu v Santiagu na način, kakor je svoj čas to delal Peron v Buenos Airesu: tovarne so morale ustaviti delo, avtobusna podjetja so morala dati vozila na razpolago, da se je delavstvo vozilo na zborovanje. Opozicija teh ugodnosti ni imela.

Prof. Klaus Fuchs, rojen v Frankfurtu v Nemčiji, je bil v Britaniji v službi pri izdelavi atomske bombe ter je izdal atomske skrivnosti Sovjetski zvezi. Zato je bil obsojen v svoj čas zelo razglašeni aferi na 14 let ječe, od katerih je devet let obsedel. Zdaj je v Vzhodni Nemčiji vodja nemškega Zavoda za atomsko energijo. Dobil je najvišje nemško odlikovanje. Od leta 1967 je tudi član Centralnega komiteja vzhodnonemške komunistične partije.

med potjo ne izderejo, sem že mislil prečkati pri Gorici namesto pri Trstu. A vse se je srečno izteklo, najbrž je bil izgon le lokalnega značaja. Vendar pa mi je jugoslovanski konzul v Trstu rekel, da so gotove akcije potrebne zaradi nemirov na Hrvaškem in pa da imajo občine veliko mero oblasti. — Dragi Jože, tako vidiš, sem izgnanec že v drugo! Znamenje kulture in svobode! G. nadškof je bil prav nervozen, ko sem mu pravil v Ljubljani, da moram ven iz domovine. „Ne bi smeli pridigati,“ je dostavil. A sem vesel, da sem pridigal in da sem pomagal polniti cerkve, „ko so njih mitingi prazni,“ kot se odkrito izjavljajo komunisti. Žal bi mi moralo biti, če bi bil okrajšan za to avanturo-pustolovščino.

Iz Trsta, kjer sem bival pri g. Stanku Zorku v Rojanu, sem še trikrat prečkal mejo brez težav, enkrat na Sv. Goro, drugič v Koper k dr. Jenku (škofu) in tretjič v Kobarid in Tolmin. Verjetno bi bil mogel ostati in predavati, če bi se bil vpisal v drugo občino in ostal daleč proč od kraja, ki ima naslov „prečudni“. Morda pa tudi ne. To je prav, da veš in tudi drugim poveš. Jaz bom malo opisal to odisejo, a bom vseeno nekaj opazovanj zamolčal, da doma ne bodo trpeli. Kajti če se nenadoma kurz v Jugoslaviji spremeni, bo jo. Volk menja le dlako, ne pa svoje narave...

Pri volitvah smo zmagali! Komunisti so na tleh povsod. Zdaž upam, da bodo tovarne odpirale vrata delavcem in bomo izven težav stradanja. Bog s teboj in svet! Jožef, tvoj stari prijatelj Jože.

— Kajti vsak, kdor dela hudo, sovraži luč in ne hodi k luči, da bi se ne spričala njegova dela; kdor pa vrši resnico, prihaja k luči, da se njegova dela razodenejo, ker so storjena v Bogu.

Evangelij po sv. Janezu, 7, 24.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

PROTI NOVI GOSPODARSKI POLITIKI?

Zadnje dneve so se mnogi opazovalci spraševali, če bo vlada lahko speljala preusmeritev gospodarske politike, kakor jo zahtevajo številni politični in ekonomski krogi. V principu je že zagotovljeno, da je spremenjen prvotni načrt o povišanju plač. V torek 25. t. m. pa se je predsednik Lanusse sestal s predstavniki gospodarskih organizacij, pa tudi z vodstvom Glavne delavske konfederacije (CGT). Snov obojih pogovorov je tudi bilo povišanje plač, pa gospodarska in socialna politika.

Vlada je doslej sklenila omiliti položaj v pretežni meri skozi razne do-

klade, zlasti družinske doklade. Plače pa bodo povišali bolj skromno. S prvim majem 15% (prvotno mišljeno z julijem), pa še majhna povišica nekoliko pred koncem leta. Je pa vlada previdna v napovedih, ker stanje države in številnih industrij nikakor ne dopušča večjih povišic, po drugi strani pa stanje delavstva zahteva krepke ukrepe.

Vendar po mnenju izvedencev nikakor ni pričakovati kakih bistvenih sprememb gospodarske usmerjenosti. Več razlogov je za to; v glavnem pa malo časa, ki ga še preostane vladi, pomanjkanje načrtov (vsako spreminjanje bi bilo bolj iskanje rešitev na slepo kot pa izvajanje konkretnega načrta) in pa dejstvo, da je vlada trenutno bolj usmerjena v politično, kot pa v gospodarsko rešitev države.

Kar se tiče politike, je presenetila te dni potrditev argentinskega poslanika v španiji Rojasa Silveira. On je doslej vodil vladni dialog s Peronom, ki pa je zadnje čase zašel v slepo ulico. Govora je bilo, da bodo v Madrid poslali generala Osiris Villegasa, dosedanjega poslanika v Brazilu, ki bi proti Peronu vodil ostrejšo politiko, t. j., brez dialoga. Vendar je junta sklenila drugače. Sedaj pa menda vodi dialog s Peronom bivši narodni senator Elias Sapag, brat neuquenskega neoperonističnega guvernerja.

Splošen položaj pa se medtem zaostruje. Če delavske zahteve ne bodo vsaj delno ugodene, je pričakovati nove splošne stavke, ki jih je doslej preprečeval le Peronov ukaz. Seveda se za ta ukaz nič ne brigajo učitelji, katerih stanje je skrajno neugodno. Zato so za četrtek 4. maja že napovedali splošno stavko v vsej državi. Socialna agitacija se tako poostruje. Rešitve pa zaenkrat ni videti.

Goriška in Primorska

SLOVENSKI PREDSTAVNIKI PRI ANDREOTTIJU

Sprejem v Trstu

V ponedeljek, 10. aprila, zvečer je v hotelu Adriatico v Grljanu italijanski ministrski predsednik Andreotti sprejel predstavništvo slovenske skupnosti. Politični tajnik Slovenske skupnosti dr. Štoka ter član izvršnega odbora dr. Legiša sta ministrskemu predsedniku govorila o vprašanih slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Predsedniku Andreottiju sta izročila daljšo spomnico, v kateri je Slovenska skupnost nakazala problematiko Slovencev v deželi Furlanija-Juljska krajina in izrazila upanje v rešitev še odprtih vprašanj tudi v smislu zakonskega predloga, ki so ga naše slovenske demokratične politične organizacije poslale lansko jesen v odobritev rimskemu parlamentu v obliki peticije, letos spomladi pa deželnemu svetu na podlagi člena 26 deželne statuta.

Andreotti je v odgovoru predstavnikom Slovenske skupnosti dejal, da točno pozna problematiko slovenske manjšine in da je zato zadovoljen, da je prišlo do živega stika s to manjšino ob njegovem prihodu v Trst. Na koncu pa je zagotovil, da bo napravil vse, da bi novi parlament takoj izglasoval zakonski osnutek, ki ureja stanje sloven-

skega šolstva v Italiji. Razgovoru je prisostvoval tudi podtajnik vlade Belci.

Srečanje v Gorici

Med svojim kratkim obiskom v Gorici je zadnji torek predsednik vlade Giulio Andreotti na sedežu KD sprejel predstavnike Slovenske demokratske zveze v Gorici. Srečanja z ministrskim predsednikom so se udeležili člani vodstva SDZ Bratuž, Paulin, Sfiligoj in Terpin. Predsedniku vlade so prikazali nujnost ukrepov v korist slovenske manjšine v Italiji, zlasti vprašanje šolstva in zadevo zaščitnega zakona. Predsednik Andreotti je zagotovil, da obstoji politična volja za uresničenje perečih zadev slovenske manjšine. Predsednik vlade je še poudaril, da ima manjšina svoje pravice in jih bo država zato spoštovala. Razgovoru sta tudi prisostvovala oba goriška kandidata KD za senat in parlament Martina in Marocco.

Ministrski predsednik je pred tem obiskal goriškega prefekta, nato pa je še govoril v centru „Stella Matutina“ o sedanjem političnem položaju. Predsednik Andreotti jo spremljali tudi deželni predsednik Berzanti ter parlamentarci KD iz Vidma in Gorice.

Začetek študija na ukrajinski univerzi

OTVORITVENA SLAVNOST

V nedeljo, 16. t. m. je bila v dvorani Ukrajinske hiše v Buenos Airesu otvoritvena slavnost letošnjega (šestega) učnega leta na ukrajinski univerzi papeža sv. Klementa, fakulteti za filozofijo in humanistične vede s slovenskim oddelkom.

Slavnosti je predsedoval pokrovitelj fakultete v Buenos Airesu, ukrajinski škof msgr. Andrej Sapelak, začel pa jo je častni rektor univ. prof. dr. Bogdan Halajčuk. Po pozdravu navzočih, ki so povsem napolnili dvorano, je dr. Halajčuk objavil, da se bo letošnji pouk začel na slovenskem oddelku v petek, 28. t. m. ob 19. uri v prostorih Slovenske hiše, na ukrajinskem oddelku pa v nedeljo, 30. t. m. ob 9,30 uri v prostorih

Ukrajinske hiše.

Nastopno predavanje je imel univ. prof. Romanuk, in sicer o znanstvenem prizadevanju najvišjega ukrajinskega cerkvenega predstavnika kardinala Josipa Slipyja ob njegovi 80 letnici rojstva. Prikazal je njegovo znanstveno vlogo še v dobi pred prvo svetovno vojno; nato njegovo trpljenje v času sovjetske Ukrajine ter njegov znanstveni zanos spet na svobodi v Rimu, kjer je ustanovil ukrajinsko univerzo in jo vodi.

Msgr. Sapelak je zaključil slavnost s kratkim opisom kardinalove mogočne osebnosti ter se zahvalil tudi Slovincem za njihov doprinos k vzdrževanju fakultete v Buenos Airesu.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — V Društvu slovenskih književnih prevajalcev so podelili 29. marca Sovretove nagrade za prevajalsko delo v letu 1971: Pesniku Kajetanu Koviču za prevod zbranih pesmi avstrijskega pesnika Georga Trakla, predstavnika ekspresionizma v začetku tega stoletja, pesniku Ivanu Minattiču pa za prevod pesmi Koče Racina in Izeta Sarajlića. Radojka Vrančičeva je prejela Sovretovo nagrado za prevod Proustovega romana V Swano-
vem svetu.

IDRIJA — Slavna idrijska čipkar-
ska šola je bila ustanovljena leta 1876. Pa od ustanovitve do danes nima lastnih prostorov in životari po raznih stav-
bah. Skoraj sto let traja večno pre-
seljevanje in utesnjevanje; od leta 1945
pa se je že kar desetkrat morala pre-
seliti in trenutno ima samo eno sobo,
ki jo je šoli odstopila krajevna skup-
nost Idrija. Sedaj ji obljublja pro-
store v osnovni šoli, če bodo občani
pristali na samoprispevek in omogočili
dograditev za višjo stopnjo osnovne
šole novo stavbo.

LJUBLJANA — Slovenska filhar-
monija je 31. marca pod taktirko svo-
jega šefa dirigenta Oskarja Danona
pripravila koncert krstnih izvedb do-
mačih skladateljev Pavla Šivica, Primo-
ža Ramovša, Krla Pahorja in Igorja
Stuha. Ta dogodek je bil tudi povod
za tiskovno konferenco, kjer so se-
znali novinarje z okvirnim sporedom Slo-
venske filharmonije v letošnjem letu:
V sezoni bo 33 koncertov, kjer bodo iz-
vedli 20 slovenskih del. Filharmonija
bo tudi sodelovala na tradicionalnem
firenškem festivalu „Maggio Fiorenti-
no“. Orkester bo tam nastopil pod
tujim dirigentom ter izvajal med dru-
gim Bachov Matejev pasion in Brittnov
Vojni rekviem.

LJUBLJANA — Ljubljanska banka
je sklenila s Münchensko Mestno hra-
nilnico (Stadtparkasse) poseben spora-
zum 17. marca 1972, po katerem more-
jo imetniki hranilnih knjižic Ljubljanske
banke dvigati in vlagati prihranke. Var-
čevalci morajo le izbrati podružnico
Ljubljanske banke v domovini, ki bi
jim vodila devizne vloge in obrestovala
vloge po predpisih.

LJUBLJANA — Na 102 poklicnih
šolah, kolikor jih je v Sloveniji, se je
leta 1971 šolalo 33.669 dijakov ali kar
52,7% vseh učencev srednjih šol.

LESCE — Na gorenjski magistrali,
cesti, ki vodi iz Ljubljane na Gorenj-
sko, bodo do 15. junija dokončali pri
Lescah novo nadcestno križišče. Tako
avtomobilisti, ki bodo iz Ljubljane vo-
zili na Bled, ne bodo imeli več težav s
križanjem glavne ceste. Do konca leta
pa bodo naredili izvenmivojsko križišče

še pri Jepci, kjer se gorenjska cesta
odcepi proti Kranju in proti Škofji Loki.

LJUBLJANA — Do 5. aprila so v
Sloveniji cepili proti črnim kozam že
1.200.000 oseb. Do tedaj tudi ni bilo no-
benega primera obolenja za kozami, v
karanteni pa so imeli eno osebo s Ko-
sova, vendar ni imela nobenih kliničnih
znakov značilnih za to bolezen. V vsej
Jugoslaviji je bilo skupno 148 obolelih,
število umrlih pa se je zvišalo na 25.

SLOVENSKA BISTRICA — Strokov-
na komisija bistriške občine je ugotov-
vila, da je bivanje v prostorih osnovne
šole na Kelblju pri Oplotnici nevarno.
Zato je šolski svet sklenil, prekiniti
pouk, dokler ne bo dobil poročila stro-
kovnjakov, da morejo nadaljevati s pou-
kom v šoli. Zato pa so imeli 5. aprila
šolo kar pod milim nebom.

LJUBLJANA — V Sloveniji je ob
koncu lanskega leta prišel en osebni av-
tomobil na devet oseb, v vsej Jugosla-
viji pa na 23. Precej daleč za Slovenijo
je Hrvatska z enim avtomobilom na 20
prebivalcev, na zadnjem mestu je Koso-
vo, kjer pride en avtomobil na 84 prebi-
valcev. Od 113.218 montiranih avtomobi-
lov v državi odpade na Slovenijo 19.970
ali 17% vse produkcije.

Umrli so od 28. marca do 4. aprila 1972:

LJUBLJANA — Otmar Habbe (87),
Jožef Us (39), Janez Kosanc, delovodja
v p.; Zoran Pišl, biv. kapetan I. kl.;
Niko Javornik; Slavka Mihalek vd.
Tanko (77); Fedor Košir, javni pravo-
branilec; Franjo Lesjak; Ludvik Vau-
potic; dr. Stanko Štrukelj, up. pravni
svetnik; Franc Tekavec; Stane Boben;
Kristina Hartman r. Gorjanc; Zora Zar-
nik, koncertna pianistka in up. prof.
Glasbene akademije; Marija Stare, up.
učiteljica; Anton Umek; Angela Golob
r. Mehle; Lovro Rogelj; Pavel Satler
(84); Malči Cernut, up. učiteljica; Ivan-
ka Jernejc r. Semen; Zofija Hoteš r.
Zalezina; Marija Dolar r. Janežič
(84); Kristina Erber r. Škafar (76);
Tilka Cuznar r. Dolinšek; Erna Ster-
gar; Jože Sterle; Andrej Sinčič (82).

RAZNI KRAJI — Ivo Vidmar, Ce-
lje; Marija Dolenc, Dragomer; Franc
Lovšin, Blatna Brezovica; Milka Seni-
čar, Nova Gorica; Jerica Debelak (70),
Kranj; Anton Ješe st. (83), bivši avto-
podjetnik, Škofja Loka; Jože Kočnar,
Trbovlje; Marija Draga Kocutar, Ljub-
no ob Savinji; Anica Matjaž r. Prisljan
(83), Celje; Viktor Hribšek, Dol pri
Hrastniku; Emil Koršič (86), Laško;
Vincenca Bavčar r. Mrmolja, Selo pri
Ajdovščini; Jože Ržišnik (74) Zagorje;
Ivan Klemenak (74), ključ. mojster,
Mozirje; Franciška Pirc; Dimitrij Ma-
carol, Koper; Marija Hribar, Cesarjeva
mama (83), Skrilje; Ante Beroš, Begu-
nja pri Cerkljici; Rudolf Stroj, upok.
komercialist, Zagreb; Jože Car, Kidri-
čevo; Marija Orazem, Pivka; Marija
Cimerman r. Ogrizek (81), Celje; Ma-
rija Babnik (78), Stanežič; Jože Fur-
lan, kovač, Rigonci; France Barbič,
zool. preparator v p., Medvode; Jože
Podboj, vlakovodja, Postojna; Ivana Za-
plotnik r. Justin (79), Letence; Leo-
pold Korošec, Bled; Vinko Sušin, v.
prom. tehnik, Zalec.

SLOVENC V ARGENTINI

Osebnosti

Poroke: V soboto, 24. marca sta se
poročila v župni cerkvi Santa Rita v
Boulogne gđc. Nežka Marolt in Angel
Henrik Bustos. — Istotam sta se 25.
februarja poročila Jožef Albert Faletič
in gđc. Antonija Artuso. Za priči sta
bila Robert Artuso in ga. Marija Fale-
tič. Obakrat je poročal g. župnik Albin
Avguštin. — V soboto, 22. aprila, pa
sta se poročila v cerkvi Marije Pomagaj
v Ramos Mejia gđc. Marjetka Pergar
in Janko Brumec. Za priče so bili ne-
vestini in ženinovi starši. Poročal je
delegat msgr. Anton Orehar.

CARAPACHAY

Slovenski dom v Carapachayu je v
nedeljo 16. aprila že drugič obiskal gost
slovenske skupnosti v Argentini, pisa-
telj g. Karel Mauser, prvič je obiskal
slovensko šolo v soboto 8. aprila, oba-
krat v spremstvu predsednika ZS g.
Boža Starihe.

Zbrana mladina, 35 po številu, ga
je pod vodstvom g. Saše Pirca željno
pričakovala, saj dobro ve, da se g.
Mauser najbolje med mladino počuti in
njej najrajši govori. Za pozdrav mu je
mladinski zbor pod vodstvom g. Pirca
zapel par pesmi, nad katerimi je bil
naš gost presenečen. Nato pa se je
vršil nevezan razgovor in so mladi bom-
bardirali g. pisatelja z vprašanji, na
katera je rad in tehtno odgovarjal.
Mladi so le obžalovali, da je bil sesta-
nek prekratek, kajti v veliki dvorani je
gosta že čakal odbor in lepo število
članov. Ker ima g. Mauser povsod od-

merjen čas, je predsednik našega doma
g. Alojzij Sedej takoj začel izredno in
slavnostno sejo, na kateri je bil g. Ka-
rel Mauser za svoje veliko delo za
slovensko zdomstvo, ki ga vrši že četrt
stoletja, soglasno izvoljen za častnega
člana našega doma, z aplavzom so se
sklepu pridružili tudi navzoči člani in
družine ter mu na ta način izrazili
svoje priznanje in zahvalo. Kratko in
ginjen se je g. Mauser za tako izraženo
priznanje zahvalil, posedeli smo še ne-
kaj minut in že je moral naprej. Mla-
dinski zbor mu je v slovo zapel še ne-
kaj pesmi in naš častni član se je po-
slovlil z izjavo, da se med nami res
doma počuti, ker se čuti našega, med
svojimi. Vsi, mladi in stari se mu za
njegov obisk zahvalimo, obenem ga pa
prosimo, naj spet čim prej pride med
nas.

SLOVENSKA VAS

Pisatelj Karel Mauser med rojaki

Prvo srečanje s pisateljem Karlom
Mauserjem je imela slovenska šola 8.
aprila. Pričakovali so ga ob določeni
uri in se pripravili na „uradni“ sprejem.
Ko pa so otroci zagledali g. Mauserja,
so šle vse priprave po vodi: otroci so
začeli navdušeno ploskati, obstopili so
ga in mu podali roke. Z veseljem so mu
objubili, da bodo ob prihodnjem njego-
vem obisku (g. pisatelj ga napoveduje
že osem let, mi pa upamo, da bo prej)

Pisatelj Karel Mauser, častni član mladinskih organizacij

V torek, 11. aprila, kakor je bilo že
dogovorjeno, sta imela glavna odbora
mladinskih organizacij SDO in SFZ
svojo drugo sejo v novem letu 1972.

Kakor malokdaj smo bili to pot od-
borniki prav posebno točni. Kaj ne bi
bili, ko je na sejo prišel g. K. Mauser.
Povabili smo ga zato, da bi se po-
memili o temi mladinskega sestanka,
toda g. pisatelj ni ostal pri suhoparnih
besedah seje, temveč je z veliko pri-
jaznostjo odgovarjal na naša vprašanja.

SFZ — SDO

Zvezna odbora

SLOV. FANTOVŠKE ZVEZE IN SLOV. DEKLISKE ORGANIZACIJE

sta

upoštevajoč Vaše neprecenljive zasluge za obstoj

SLOVENIJE V SVETU

na svoji drugi redni seji v letošnjem letu sklenila imenovati Vas, gospod

KAREL MAUSER

za

ČASTNEGA ČLANA

obeh organizacij.

Ana Marija Klanjšček
predsednica SDO

Pavel Fajdiga ml.
predsednik SFZ

Buenos Aires, 11. aprila 1972.

Odveč bi bilo opisovati razpoloženje
g. Mauserja, ker ga vsi vsaj toliko po-
znamo, da vemo, s kakšno skromnostjo
srejnje vsako naše priznanje njego-

vemu delu. Z zadovoljstvom v srcu smo
sa vsi poslovili in zaključili sejo, vedoč,
da se prihodnjo nedeljo znova vidimo
na mladinskem sestanku. PF ml.

Vsak teden ena

NAPITNICA

Simon Jenko

Komur mar za reč je našo,
dvigni se, pa primi čašo!
Od navdušenja razvneti,
to zdravico čemo peti:
Zemlja naša,
tale čaša
je nalita
tebi v čast!
Bog te brani,
da častita,
ponosita
nam boš last!

še prav tako lepo slovensko govorili
kakor zdaj.

Drugo srečanje je bilo to sobota
(15. 4.) na družinski prijateljski ve-
čerji. Nekako v navado je že prišla ta
svojevrsna družabna prireditev na so-
boto po beli nedelji. Udeležilo se je je
lepo število rojakov. Po besedah pred-
sednika društva Slovenska vas g. Sta-
neta Mehleta, naj bo „ta dan izraz
naše medsebojne povezanosti, našega
spoštovanja, izraz topline in ljubezni,
posebna prilika, da obnovimo duha slo-
venstva...“ Po pozdravu gostov slo-
venskega pisatelja Karla Mauserja v
spremstvu predsednika Zedinjene Slo-
venije Božeta Starihe je bila posebej
(Nad. na 4. str.)

Pred dvajsetimi leti v "Svobodni Sloveniji"

24. aprila 1952. št. 15.

RUSKIM NARODOM

NAPOVEDUJEJO SVOBODO

V New Yorku je bilo te dni za-
sedanje zastopnikov narodov iz So-
vjetske zveze... Zboru je predsedo-
val bivši ameriški ambasador v Mo-
skvi, admiral Kirk, ki se je šele
pred nekaj meseci vrnil iz Moskve,
potem ko je tam precej bučno zalo-
putnil vrata za sabo.

Kirk je v svojem govoru med
drugim navajal, da ne more noben
policijski režim dokončno zapreti
meja lastne države tako, da se ne bi
naše razpoke, skozi katere bodo ve-
dno mogle priti ideje svobode in
pravice med zatirane narode. Prav
tako ne more noben policijski režim
zagotoviti neskončnosti življenja
diktatorju. Izkušen svojega dvo-
letnega bivanja v Moskvi ve, da že
ves čas sovjetske diktature tle pod-
talno ideje in upi, ki žro sovjetski
režim ob korenini...

Toda motili bi se, če bi računali
na to, da se bodo narodi v Rusiji
mogli dvigniti proti diktatorjem. Na
te ruske narode moremo gledati ta-
ko, kakor da so naši najboljši za-
vezniki, kadar bodo nastopile okoli-
ščine, da se bodo lahko postavili ob
našo stran...

Tennessee Williams:

Kristalna menažerija

V soboto, dne 22. aprila 1972, ob
20,30 in v nedeljo, 23. aprila ob šestih
popoldne je Slovensko gledališče v Bs.
Airesu uprizorilo na odru Slovenske
hiše (Ramón L. Falcón 4158) kot prvo
predstavo letošnje sezone „igro spomi-
nov“ v osmih slikah Kristalna menaže-
rija v režiji priznanega režiserja Mar-
jana Willenparta.

Igra je ena izmed več svetovno zna-
nih dramskih del severno-ameriškega
pisatelja Tennesseeja Williamsa in je
bila tudi filmana. Prestavila jo je iz
angleščine Majda Uršič-Volovšek (že
pred leti), a v slovenščini bi bila po-
trebna marsikakih jezikovnih izboljšanj.
Tennesseejeva dramska dela označuje
močan življenjski realizem in psihološko
podajanje ali razglabljanje človeških
usod.

Kristalna menažerija (mogli bi jo
imenovati tudi stekleni zverinjak) nam
je označena na gledališkem seznamu kot
igra spominov. Pripoveduje jih Tom, sin
preproste sanluiske družine, ki jo je
zapustil njen glavar ali oče, ne da bi
povedal, zakaj in kam odhaja. Vrnil se
ni več. Družina, ki ji pripadata poleg
Toma še mati Amanda in sestra Lavra,
se znajde tako v težkem položaju in živi
le od Tomovega zaslужka v neki prodaj-
alni čevljev. Tomovo pripovedovanje
spominov se v začetku vsake slike pre-
lije v realno življenje, ki ga podaja
igra na odru.

Gre za tiho družinsko tragedijo,
skrito svetu, ki jo obdaja, za tragedijo
treh oseb, vsake posebej in vseh obe-
nem: zapuščene žene Amande, skrbne
in dobronamerni matere, ki bi rada
živela še v tradicionalnih meštanskih
običajih. Edina opornika za upanje v
prihodnost, sin Tom in hči Lavra, se ji
začneta majati. Preveč vsakdanje in
vedno enako delo v prodajalni čevljev
Tomu začne presedati, v srcu se mu
oglašča vedno silneje nedoločno hrepe-
nenje po pustolovstvu, bolj razgibanem
in svobodnem življenju. Mater prevzema
strah, da bo lepega dne izginil kakor
oče. Hči Lavra je lepo dekle, a zavoljo
hibe na nogi izgubi vso voljo do učenja
in dela, je brez življenjskega poleta in
tudi upa na možitev. Edina zabava ji je
zbiranje steklenih figur živali in to
zbirko mati imenuje za stekleno mena-
žerijo. Mati spoznava in čuti vse to, a
si ne more pomagati in postaja vedno
bolj nemirna in nergava. Svoj tegobni
nemir pa nezavestno prenaša na oba
otroka in jima s stalnimi opominimi in
sitnarjenjem zagrenjuje življenje v hiši.
Zaradi tega Tomovim hrepenenjem ved-
no bolj rastejo krila. Ko mati spozna, da
Toma ne bo dolgo obdržala doma, sku-
ša vsaj Lavri in sebi zagotoviti prihod-
nost. Tomu nekdo dá svobodo, da bi šel
v svet, a s pogojem, da Lavri poskrbi
za ženina. Dovolj ima mladih tovarišev
v prodajalni, naj povabi kdaj koga od

njih na večerjo, da se seznani z Lavro.
Tom uvidi v tem možen izhod iz svo-
jega nesrečnega položaja in povabi dru-
gi dan na večerjo tovariša Jima. Ta res
pride in vse že kaže, da se bo načrt z
ženinom in Lavro posrečil — pa proti
vsemu pričakovanju pade v vodo...
Lavra je zdaj še nesrečnejša, z njo se-
veda tudi mati; Tom pa pobegne...

Čeprav je igra naznotraj polna te-
gobe, skrite tragike, je na zunaj ven-
darle večkrat vesela in zabavna, tako
da daje dovolj povoda za olajšujoči
smeh. Sicer pa stalno priteguje, ker je
polna realizma, dramatičnosti in zdrave
odrske izrazitosti. In ker je bila zaigra-
na z umetniško silo, smo doživeli tudi
tisto pravo gledališko skrivnost: občut-
je, ki ga je položil pisatelj v besedilo
igre in ki ga mora režiser in igranje
posredovati občinstvu, če le mogoče, do
kraja. Kljub smehu na licih si pri mar-
sikom opazil solze v očeh. Marjan Wil-
lenpart je dober režiser in tudi igravec
in dramski pisatelj — a pri tej pred-
stavi je njegov režiserski uspeh presegal
vse pričakovanje. Do nianse vse je
premišljeno, pretehtano, naščitano.
Preveč bi bilo vse naštevati in bi tudi
ne mogel, ker za tisto „vse“ vé samo
on. Ob svojem šestdesetem življenjskem
jubileju je ustvaril režisersko delo, ki mu
brez pridržka lahko priznamo resnično
in prepričljivo umetnost. Tako je bilo
tudi mnenje večine občinstva na sobot-
ni predstavi in nekateri so še pristav-
ljali, da je bila to doslej najbolje igra-
na predstava na tem odru.

Morda mu je k tako prodornemu

uspehu pripomoglo tudi to, da je isto
igro režiral že pred kakimi 14 leti v
župnijskem domu v Ramos Mejiji in je
vloga Lavre igrala ista igravka? In ta
sreča, da nastopajo v igri le štiri
osebe (za naše razmere pomembna
okolnost). Gotovo pa je, da so k temu
bitveno pripomogli od Boga obdarjeni
igravci in igravke, ki so reagirali na
režiserjeve želje kakor piščali v orglah,
na katere igra umetnik.

Borštnik Maks, znani režiser in igra-
vec, je podoba Toma v vsej širini in
globini zajel in prikazal tako preprič-
ljivo in s polnimi umetniškimi vrli-
nami, da mu je treba to vlogo šteti med
najboljše njegove igravske stvaritve.
Čudovito spretno je znal ohranjati ra-
vnotežje med zunanjo in notranjo igro.
Prizor, kot npr. z materjo ob naslonja-
ču so bili pretresljivo lepi in izdelani.
— Mater Amanda je igrala Radojka
Kramar-Šušteršič z doslednostjo v zna-
čaju, kot ga terja pisatelj za to osebo.
Tragiko, ki jo nosi v sebi, je znala
tako spretno prikrivati — razen, kadar
je bil izbruh bolečine nujen — da si jo
komaj slutil ali pa si imel žensko za
brezčutno. In njen širok glasovni regi-
ster! Višek igre je prikazala v prizoru,
ko prinese kavo Tomu, s katerim je skre-
gana vse dotlej, dokler je ne bo prosil
odpuščanja. Za oba, mater in sina je
bilo za ta prizor potrebnih — vsaj mislim
si — bogve koliko vaj, ali pa sta to
napravila z živo umetniško intuicijo.
Podan je bil s tako močjo, a obenem
tako naravno, da je pretreslo do srca.
Gospa Radojka se je v tej igri zares

prepričljivo izkazala in dokazala, da ji
pravi umetnostni prijem niso nekaj
daljnega, nedosegljivega. — Nič manj
ali še bolj pa igravki vloge hčere Lavre
— Majdi Uršič-Volovšek. Podoba nesreč-
nega dekleta je ustvarila z vso iskren-
ostjo in pretresljivo prepričevalnostjo.
V dno srca skrito trpljenje brezupnega
življenja, uklenjenega v neizbežno nu-
jnost, ko drugače bitj ne more, je skoraj
brez zunanjih sredstev in brez bratove
duhovne opore, ki sam doživlja podobno
tragiko, podala bolj s prosejajočim du-
hom kot z zunanji izrazi — in zato
ji lahko res priznamo talent in imamo
njeno igro za umetnost, ki bi gotovo
naša priznanje na vsakem poklicnem
gledališkem odru. Boljše igravke v naši
tukajšnji skupnosti — vsaj za sedaj —
nimamo. — Kot četrti igravec pa nas
je z lepim, že kar res elegantnim na-
stopom razveselil (po dolgem časovnem
presledku) Martin Kovačič kot zazele-
ni zakonski kandidat ali ženin Jim. Tudi
njegova igra je bila odlična in je v
vsem zadovoljila (a ne občinstva, ker
si je želelo prijetnejšega konca igre).
Škoda, da ta mikavni igravec ne nasto-
pi večkrat na odru in v različnih vlo-
gah, ker bi zaradi živga božjega daru
v sebi mogel zelo napredovati in tekmo-
vati z igravci vseh vrst, celo s „profe-
sionalci“, kakor se nekateri ljubitelji
dramske umetnosti radi naslavljaajo.

Ne smemo pa pozabiti še na vrsto
drugih pomočnikov, ki so prav tako,
vsak po svoje, pripomogli k uspehu.
Najprej Milena Kramar-Kovačič, ki je

(Nad. na 4. str.)

Slovenec v Argentini

(Nad. s 3. str.)

poudarjena ljubezen in spoštovanje dušnim pastirjem č. gg. lazaristom, posebej g. vikarju Prebilu ter profesorjem slovenskega srednješolskega tečaja in učiteljstvu slov. ljudske šole, saj „se stober našega skupnega življenja. Naš narod je ostal trden in močan prav po delu skritih duš. Vsi jim izrekamo zahvalo in kličemo in prosimo: vztrajajte pri tem velikem delu tudi v bodoče!“

Drugi govornik je bil pisatelj Karel Mauser. Izrazil je veselje, da je mogel priti med nas; veselje nad tem, da ohranjamo naše slovenstvo, da kulturno dolamo; veselje, da je naša mladina slovenska in hoče slovenska ostati. Zato — je dejal — prihaja med nas, kakor da bi prišel domov. Nato je šel okrog miz in pokramljal s tem in onim. Za vsakogar je imel prijazno besedo in tople stisk roke. — Razpoloženo je pokazalo, da je večer dosegel svoj namen

CASTELAR

TOMBOLA NA PRISTAVI

Tudi letošnja tombola, ki jo je organizirala slovenska Pristava v Castellarju, je lepo izpadla, za prireditelje in za slovenske rojake in argentinske domačine, ki so domala napolnili širši pristavski vrt tja do ogromnega omblju.

Vreme se je jesensko kisalo, toda deževalo ni. Le povpraševanja po mirzi plačali je bilo manj, medtem ko je pristavski kuhinja pridno zalagala goste z najrazličnejšimi dobrotami.

Tombola sta vodila Nande Češarek za Slovence, Miha Gasar za Argentine, dobitke pa sta srečnim dobitnikom delila Gregor Batagelj in Rudi Gričar. Ljudi je vsakega privabil bogat prvi dobitnik: moderna spalnica, prvovrstno delo slovenskega mizarja Franca Gričarja, dasi tudi drugih bogatih dobitkov ni bilo podcenjevati. Oder je bil bogato obložen z nad dve sto kvaternami in činkovini ter z nad 60 tombolami.

Klicanje števil se je začelo ob štirih popoldnih ter so nekaj minut zatem začeli vzhajati h kontrolni komisiji, ki so jo sestavljali Rajmund Kinkelj, Janko Klemenčič, dr. Pavel Fajdiga, Slavimir Batagelj in Rudi Gričar, prvi dobitnik. Nekaj pred sedmo uro zvečer je bila tombola končana.

Prvih pet tombol so po vrsti zadeli: Albin Kočar (Morón), Tone Urbančič (San Justo), Jože Mehle (Tablada), gra. Zina Rupnik (Castelar) in ga. Ida Markovič.

K vsej prireditvi, ki se je ob pomenu pri mizah potegnila v pozne večerne ure, so nedvomno pripomogle tudi vse naše gospe in gospodične in celoten pristavski odbor s predsednikom Francem Perniškom na čelu, ki z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo ter vzorno vztrajnostjo toliko let že ohranjajo in lepšajo Pristavo za nas vse.

KRISTALNA MENAZERIA

(Nad. s 3. str.)

vestno šepetala, potem Rok Fink-Kačar, ki je spretno vodil tehnična dela, inspicentsko delo vestno opravljal Franc Osojnik, za luči in zvok pa pridno skrbel Franci Willenpart. Maske je odlično ustvaril Maks Borštnik. Posebno pohvalo pa je treba izreči še Ani Potočnik, ki je izdelala in opremila sceno. Scena je bila krasna.

Predstava je bila dobro obiskana in občinstvo je z dolgotrajnim ploskanjem dajalo vsem zaslužen priznanje, vedoč, da so vsi sodelavci z igravci in režiserjem ljudje, ki ne delajo le z veliko vestnostjo, temveč tudi z ljubeznijo do odrske umetnosti in slovenske skupnosti ter ne iščejo le samih sebe. S ploskanjem pa je občinstvo tudi prisililo že trudne igravce, da so se še enkrat pokazali na odprtem odru in pritegnili medse še svojega mojstra — režiserja in 60-letnega slavljence. Dobil je lep šopek nageljnove, prav tako obe ženski igravki. Na kraju pa je stopil na oder predsednik Slovenskega gledališča g. Lojze Rezelj, čestital režiserju Willenpartu in vsem igravcem k tako krasnemu uspehu in naznanil še nadaljnji spored letošnje gledališke sezone. Zatem je nastopil še zastopnik Zavetišča dr. Gregorija Rožmana dr. Srečo Baraga, se zahvalil Slovenskemu gledališču, da se je odločilo dati dohodek od predstav te igre zavetišču, in čestital režiserju in igravcem.

Igro bodo ponovili še v soboto, 29. aprila zvečer na odru Slovenske hiše. Kdor je še ni videl, naj ne zamudi odlične predstave, ne bo mu žal. Z vstopnino bo pa napravil tudi majhno dobro delo za prenotrebno slovensko zavetišče.

- jv -

MIRAMAR

Občni zbor v Slovenskem domu

Kakor vsako leto, tako smo tudi letos imeli v Miramaru občni zbor in volitve novega odbora Slov. doma. Slovencev v Miramaru nas je že tako majhna skupina, še manj pa nas je članov doma. Zato smo skoraj vsi v odboru. Nekateri imajo celo dve funkciji. Letos smo dobili dva nova člana. To sta Peter Marolt in Stane Zajc. Vsi člani jima želimo, da bi se med nami dobro počutila, obenem ju prosimo, da bi nam zvesto in aktivno pomagala v vseh ozirom kar se tiče naše skupnosti.

Zbrali smo se v nedeljo 2. aprila ob 11 dopoldne. Občni zbor je vodil Janko Gornik. Predsednik preteklega leta, gospod Lojze Marolt se je vsem članom lepo zahvalil za delo, ki so ga izvršili preteklo dobo. Posebno se je zahvalil gospe Majdi Prešiček, ki je bila izredno aktivna kot socialna referentka. Potem smo se spomnili z eno minutno popolno tišino gospe Marije Marolt, ki je meseca januarja umrla. Ko so bili vsi računi in podatki odborov podani samo začeli z volitvami. Novi odbor je sledeč:

Predsednik Lojze Trpin, podpredsednik Janez Marolt, tajnik Nežka Trpin, blagajnik Janko Gornik, gospod Marolt Lojz, oskrbnik kegljišča Stane Zajc, gospodinja Majda Prešiček, knjižničar Japelj Anton, socialni ref. Gornik Anica in računski preglednik Japelj Anton.

Popoldan smo se zopet zbrali, k sekanju pirhov, kar je bilo nad vse zabavno. Ob 17 smo gledali skiptične slike iz Mendoza in njene okolice, ki jih je ob razlagi podajal Janko Gornik. Vsi smo bili nad vse zadovoljni, in želimo, da bi se to še večkrat ponovilo. Vedno bolj vidimo, kako nam res pride prav, naš mali dom, da se zberemo skupaj in po domače zabavamo.

Naj napišem še to, da imamo v programu narediti asado zadnje nedelje v aprilu. Vsi tisti Slovenci, ki večkrat pridete v Miramar se že lahko prijavite, da ne bo treba iskati kosila drugje. Vsi dobrodošli! Vsem skupaj le pe pozdrave.

Nežka Trpin

RAMOS MEJIA

XIII. redni občni zbor
Slomškovega doma

Vršil se je v soboto, 15. aprila, zvečer ob lepi udeležbi članov. Po običajnih uvodnih točkah so poročali o delovanju uprave posamezni odborniki. Zivahna debata je osvetlila še bolj lepo dejavnost društva. Pri poročilu Socialnega referata so bili sprejeti predlagani sklepi. O smeri delovanja v prihodnji dobi pa je predsednik g. Franc Vester podal lepe misli, ki so bile sprejete z navdušenim odobravanjem. Pri volitvah — ki so bile le delne — je bila lista soglasno sprejeta. Odbor Slomškovega doma je sedaj za eno leto sestavljen takele: predsednik Franc Vester, podpredsednika: Jože Seme in Marjan Sušteršič; tajnik Stane Škerl; blagajnik ga. Joža Andrejak; finančni referent Avgust Jelocnik; gospodar Ivan Makovec; kulturni referent Marijan Loboda; mladinski referent Tone Bidovec; socialni ref. Herman Zupan st.; prireditveni Pavle Novak. V nadzornem odboru sta Marjan Šifer in Herman Zupan ml. Namestniki in pomočniki: Antica Breznik, Kristina Breznik, Janez Brula, France Hribovšek, Tone Kastelic, France Malovrh, Darko Kocmur, France Pergar, Jernej Tomazin. — Duhovni vodja: č. g. Jože Škrbec.

SAN MARTIN

Liga žena-mati je imela redni sestanek 12. aprila v Slov. domu. Zbranim ženam in materam je imela nagovor ga. Lina Matičič z naslovom „Ali smo hvaležni?“ O tem je bil nato tudi razgovor, s posebnim ozirom na hvaležnost za naše javne (npr. tisk, organizacije itd.) ter družinske dolžnosti hvaležnosti (otroci staršem). Poleg tega je bil pogovor o zadnjih dogodkih v Argentini. Prihodnji sestanek bo v sredo, 17. maja, ob 18.30 v Slov. domu. Razgovor bo o predmetu: „Mi in naša mladina ob revoluciji“ Vabljeni so poleg žena tudi možje ter fantje in dekleta.

MLADINSKI VEČERI V NAŠIH
DOMOVH

Slomškom dom: ob sredah ob 20: 3., 10., 24. in 31. maja;
San Justo, ob četrtkih ob 20: 11., 18. maja ter 8. in 15. junija;
Pristava: ob petkih ob 20: 12. in 26. maja ter 9. in 23. junija.
Teme: spoved in psihoanaliza, za svobodo smo rojeni, osvobojenje je le v Bogu, gledanje na spolnost.
Predavatelj: Večer, je ob veliki udeležbi prišel pisatelj Mauser, na drugem večeru bo govoril g. dr. Kukovica, na tretjem g. Andrej Prebil.

V nedeljo, 30. aprila, ob 16 v Slovenski hiši

Misijonska prireditev

- somaševanje slovenskih duhovnikov z voditeljem slovenskega misijona v Zambiji (Afrika);
- predavanje o Kokalja DJ z zvočnimi filmi, diafpozitivi in reprodukcijo zamorske glasbe.

Vse rojake Vel. Buenos Airesa lepo vabi Slovenska misijonska zveza

SLOVENCJI PO SVETU

KANADA — Toronto

Iz župnije Marije Pomagaj

Župnijo je obiskal p. Jože Kokalj, S. J., slovenski misijonar v Zambiji. V četrtek, 9. marca, je govoril, kazal film in skiptične slike, na sestanku župnijskega Misijonskega krožka. V nedeljo 12. marca, je pridigal pri vseh župnijskih mašah in po zadnji predaval na sestanku Zveze katoliških mož. Tega sestanka se je udeležilo večje število župljanov in župljank. Res, pokazali smo zanimanje za misijonske napore Cerkve in delo naših misijonarjev.

V soboto, 18. marca in v nedeljo, 19. marca, so župnijski mladinski zbori priredili vokalni koncert ob sodelovanju solistov in instrumentalistov. Mladinsko prireditev je pripravil in vodil g. Tone Zrnce, CM.

Letošnja cvetna nedelja je prinesla svoj program in doživetje v dvorani. Slikar Božo Kramolc je imel celodnevno umetniško razstavo svojih slik. Uteš je bil res lep.

OBVESTILA

SOBOTA 29. aprila 1972:

Sestanek SKAD-a ob 19.30 v Slovenski hiši. Predava Janez Zorec „O moderni astronomiji“.

V Slovenski hiši teološki tečaj. Pričetek ob 17.

V Slovenski hiši ob 20.30 ponovitev igre „Kristalna menazherija“.

Na Pristavi večer športnega in kulturnega filma ob 8.

NEDELJA, 30. aprila 1972:

V San Martinu mladinski dan. Celodnevna prireditev.

V Slovenski hiši ob 16 srečanje z misijonarjem o. Kokaljem D. J.

PONEDELJEK, 1. maja 1972:

Občni zbor Družabne pravde v Slovenski hiši. Ob 9 sv. maša, ob 9.30 občni zbor.

Redni občni zbor SKAD-a, združen s študijskim dnevom v Rožmanovem zavodu v Adrogué. Pričetek s sv. mašo ob 9.30. Predavatelj p. Al. Kukovica.

NEDELJA, 7. maja 1972:

V Slovenskem domu v Carapachay-u obletnica blagoslovitve.

V Slovenski hiši pred mašo ob 8.30 pevska vaja.

V Slovenski hiši po mladinski maši sestanek SFZ in SDO. Govoril bo Marko Kremžar.

NEDELJA, 14. maja 1972:

Vseslovensko romanje v Luján.

PO ŠPORTNEM SVETU

Prvo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih

Na novi planiški velikanki — (nekaj tehničnih podatkov: višina skakalnice: 198 m, hitrost na odskočnem pomolu: 185 km/h, hitrost pri doskoku: 145 km/h, dolžina skakalnice: 590 m, strmina zaleta: 38°, strmina doskočišča: 41°) — so bile od 23. do 26. marca prve tekme za naslov svetovnega prvaka v smučarskih poletih. Delegacije iz 14 držav so prišle v Planico že 20. marca, kjer so tekmovalci najprej trenirali na stari velikanki, na novi pa so začeli s poskusnimi skoki v četrtek, 23. marca. Vse dni tekmovalci so gledali po 50.000 gledalcev; uradno je tekmovalo 48 skakalcev. Vreme je bilo prve dni naklonjeno tekmovalcem, le zadnji dan je huč veter nagajal, zato so tekmovalje prekinili iz varnostnih razlogov ter so za prvenstvo obveljali sobotni rezultati. Prvi svetovni prvak v zgodovini smučarskih poletov je postal Švicar Steiner (srebrna medalja na veliki skakalnici v Sapporo), s 427,5 točkami in skokoma 155 in 158 m; drugi je bil Wospiwo (DRN) 395 točk, 146, 142 m; tretji pa Raška (ČSSR), 379 točk, 144, 150 m. Slovenec Peter Štefancič je zasedel 10. mesto s 347 točkami (122, 125). 19. je bil Mesec s 328,5 (110, 121); 23. Norčič s 323,5 (104, 131) in 27. Danilo Pušgar s 309,5 (122 p., 119 m). Najdaljši skok pa je postavil predskakalec Dannenber (DRN), ki je s 161 m in nato 153 m naravnost spravil v obup vodstvo svoje ekipe, ker ga ni avstrila v izbrano četvorico. Vsaka država je namreč smela v uradnem delu nastopiti s štirimi skakalci.

Družabna Pravda

vabi vse članstvo in prijatelje na

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v ponedeljek, 1. maja, v Slovenski hiši.

Ob 9 sv. maša, ob 9.30 začetek občnega zbora.

Občni zbor Društva Slovencev Baraga se je vršil 26. marca prav tako Slovenskem domu. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika g. Otmar Mauser, tajniške posle bo vršil g. Marn, blagajniške g. Valentin Strah, podpredsednik je Franc Brence ml., med odborniki pa so gg.: Ivan Peterlin, Hinko Erčulj, Lojze Ponikvar in zastopnik nove folklorne skupine, ki jo vodi ga. Nežka Škulj.

JAVNI NOTAP

FRANCISCO RAUL
CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed

Specialist za ortopedijo in travmatologijo

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17 do 20

SLOVO OD PISATLJA KARLA MAUSERJA

G. Karel Mauser bo odšel v ZDA v petek, 28. aprila, ob 22 iz Ezeize.

K slovesu vabi Zedinjena Slovenija

SDO in SFZ vabita na

MLADINSKI DAN V SAN MARTINU

Nedelja, 30. aprila:

Ob 8: tekme, ob 11.30: sv. maša

Ob 18: kulturni program, ob 19: PLANIKA.

Slovenski dom v Carapachayu

DVANAJSTA OBLETNICA DOMA

Nedelja, 7. maja:

Ob 11.—: Začetek z dviganjem zastav;

11.30: Sv. maša — msgr. Anton Orehar;

Kosilo

15.30: Kulturni program s sodelovanjem mladine in organizacij v domu.

Govori g. ing. Jernej Dobovšek.

Zabava ob melodijah "PLANIKE"

Vabimo vse prijatelje!

Gospodinja!

Zopet bodo na razpolago

KRVAVICE

od petka, 28. aprila, dalje v sledečih domovih:

San Justo

San Martin

Slomškov dom

Pristava

Če vložite denar v

Kreditno zadrugo SLOGA

imate od tega več koristi, kot na prvi pogled izgleda.

- Za denar, ki vam je vedno na razpolago, so pri nas za leto 1972 predvidene 22% oziroma 24% obresti. Za naložbe pod istim pogoji plačajo druge kreditne družbe največ 18% oz. 20% obresti.
- Denar, naložen pri nas, gre v obliki posojil med naše rojake in odlično pomaga pri gospodarskem napredku slovenskega človeka v Argentini.
- Kot član naše zadruge imate vedno prednost za posojilo po ugodnih pogojih. Trije razlogi, katere velja premisliti, predno naložite svoje prihranke.

Informacije v naši pisarni v Ramos Mejiji (Bmé Mitre 97) ob torkih, četrkih in sobotah od 16 do 20 ali po telefonu 658-6574.

Slovensko zavetišče potrebuje pomoč vseh Slovencev!